

Nr.152/339/

Šeštadienis, 1946.VII.6

IŠ VISO PASAULIO

- NENUMATYTI SUNKUMAI iškilo vakar Paryžiaus konferencijoje kai Molotovas prieš kelias dienas atmetęs Vokietijos klausimo svarstymą staiga pareikalavo jį svarstyti dabar. Molotovas esą pakeitęs savo nuomonę dėl to, kad dabar turis svarbių pasiūlymų. Pranešama, kad užs.reik.min.Byrnes įtraukus Vokietijos problemą darbotvarkėn iš Berlyno buvo iškviestęs gen.Clay. Tačiau anksčiau Molotovui atsisakius Vokietijos problemą svarstyti, gen.Clay vėl grįžo Berlynan. Iškilo sunkumų ir dėl taikos konferencijos. Molotovas vakar staiga pareikalavo taikos konferencijon pakviesti ir Kiniją. Taikos konferencija turėtų svarstyti ne vien taikos sutarčių projektus, bet ir Vokietijos problemą. Reuterio korespondento pranešimu iš Paryžiaus, Molotovo kietas laikymasis dėl Kinijos pakvietimo ir Vokietijos problemos svarstymo buvo lyg šaltas dušas konferencijai. Šiuo metu, atrodo, maža galimybių esą susitarti. Londono spauda tiek vakar tiek ir šiandien vis dar daug rašo apie konferencijoje pasiektus susitarimus. "Times" ir "News Chronicle" ypatingai iškelia Bidault vaidmenį, kuris pasitarimuose atliko svarbią tarpininko rolę. Esą galimas daiktas, kad Bidault būsiąs naujasis Briandas. "Daily Telegraph" išreiškia pasitenkinimą dėl padėties pagerėjimo, tačiau kritiškai atsiliepia apie Molotovo argumentus. "Manchester Guardian" išrodo, kad Tries-to sprendimas esąs protingas. Abi šalys esą padarę koncesijų, tačiau ypač jaučiamas pasitenkinimas dėl Molotovo nusileidimo. Rusija esą pasitenkinanti tuo kas galima. Nors niekas negali pasakyti dėl ateities, tačiau Paryžiaus konferencija padėti šiek tiek prašvietė. Byrnes vakar antrą kartą telefonu kalbėjosi su prez.Trumanu. Buvo tartasi konferencijos vystymosi ir taikos konferencijos klausimais.

- ATOMINEI KOMISIJAI JAV įteikė memorandumą dėl uranijaus ir torijaus kontrolės pasaulyje. Drauge pranešama, kad naujas atominės bombos bandymas įvyks liepos 25 taip pat Bikini atole. Liepos 1 numestosis atominės bombos veikimas buvęs kai kurių kitų faktorių įtakoj.

- SPAUDOS PUOLIMAI Maskvoje vakar dar sustiprėjo. "Izvestijos" paskelbė griežtą straipsnį kritikuojančią D.Britanijos Art.Rytų politiką. D.Britanija vedanti tautų kiršinimo, pavergimo ir išnaudojimo politiką. Straipsnis baigiamas sovietinės ir britų politikos palyginimu. Sovietinė užsienių politika esą pripažįstanti tautų laisvę, jų apsisprendimą ir lygiateisiškumą. Visiškai priešingai esą elgiasi britai. "Pravdos" vedamasis nukreiptas prieš amerikiečių politiką Kinijoje. JAV remianti kinų nacionalistus, kad pastatytų juos prieš komunistus. Ji remianti kinų reakciją ir tuo pažeidžianti kinų vienybę.

- SIENOS UŽDARYMAS tarp britų ir rusų zonų, įvykęs birželio 30, iš abiejų pusių griežtai prižiūrimas. Gyventojų pasikeitimas baigtas.

- VYRIAUSIAS JERUZALĖS RABINAS Dr.Herzog vakar buvo priimtas min. pirm.Attlee. Dr.Herzog apeliavo į D.Britaniją dėl Europos žydų likimo, kurių vienintelė viltis esanti jų senoji tėvynė. Daugelis JAV žydų organizacijų surengė demonstracijas prieš D.Britaniją dėl jos politikos Palestinos klausimu. Palestina turinti tapti nepriklausoma valstybė, kurioje galėtų laisvai gyventi tiek žydai, tiek arabai. Padėtis pačioje Palestinoje yra kiek atslūgusi. Užvakar žydai paleidę tris britų karininkus, kuriuos buvo paėmę kaip įkaitus. Britai paleido 50 žydų. Šio ryto pranešimu, prie Haifos užtikintas žydų ginklų sandėlis.
- VENGRIJOJ vyksta didelis valstybinio aparato valymas. Maskvos pranešimu, jau esą atleista per 4000 tarnautojų.
- DE GASPERI tarėsi dėl naujosios vyriausybės sudarymo su socialistų ir komunistų atstovais. Menni dėl pasitarimų išreiškė savo pasitenkinimą. Galutiniam susitarimui iki šiol daugiausiai kliūdo atlyginimo klausimas. Triesto internacionalizavimas Italijoje sukėlęs nerimą. Toks nutarimas esąs ne demokratiškas. Italija dėl nutarimo išteikianti protestą.
- PASITENKINIMAS AUSTRIJOJ, kaip kancleris inž.Figl pastebėjo, esąs dėl Triesto internacionalizacijos. Internacionalizavus Triestą paduonojo valstybės dabar turėsiančios Viduržemio jūros uostą. Prez.Dr.Render taip pat išreiškė pasitenkinimą dėl zoninių sienų panaikinimo. Šis žygis žymiai pagerins krašto būklę ir sustiprins vyriausybės autoritetą. D.Britanijai už šio klausimo iniciatyvą jis išreiškė padėką. Su rusistebėjimu sutikta žinia, kad gen.plk. Kurasov išakęs vokiečių turtą Austrijoje išgabenti į Rusiją. Vienos gyventojai 16-60 metų atsiimdami maisto korteles turi pristatyti darbo pažymėjimą. Nedirbantieji maisto kortelių negausia. Ateinančiam maisto periode sumažintos maisto normos bus išduotos.
- CAVAM SULTANEH paskelbė įsteigęs demokratinę partiją, kuriai priklausysią visi pažangieji. Partija numato vesti draugingą politiką su visais, bet ypač su Tar.Rusija.
- KOLLSNIKOV, Sov.Rusijos Raud.Kryžiaus pirmininkas, pirmą kartą dalyvaus Tarpt.Laud.Kryžiaus konferencijoje.
- PRANCŪZIJOJ STEIG.SEIME buv.min.pirm.Paul Reynaud vakar atsakė dėl komunistų prieš jį nukreipto puolimo. Dėl jo asmens po to kalbėjo kiti atstovai. Komunistų reikalavimas pašalinti Paul Reynaud iš steig.seimo susirinkimo atmestas.
- DĖL VOKIETIJOJ ANGLIJŲ vakar Paryžiuje prasidėjo konferencija tarp prancūzų, britų ir amerikiečių atstovų. Konferencija pirmoje eilėje svarstys koks anglų kiekis turi pasilikti Vokietijoje ir kito kiekio paskirstymo klausimą, o taip pat transporto problemą.
- APIE NAUJĄ KARĄ straipsnį išidėjo "Le Monde" /Nr.405,VI.21/ parašytą Ives Cezy, kurio pilnas įvardinimas yra "Ar amerikiečiai galvoja apie naują karą?" ir kuriame rašoma: "Visi amerikiečiai stebėtojai, sugrįždami iš Europos, pripažįsta, kad valstybės, vyriausybės ir tautos laiko trečiąjį pasaulinį karą neišvengiamu. Priežastim jie laiko didžiųjų valstybių rungtynes dėl kiekvienos iš jų saugumo, dėl kurių jos Rišasi į mažųjų valstybių politiką, ir Amerikos žinių agentūras, kurių ne visai supranta Europa. Ši Europos nuotaika ne visai sutampa su Amerikos. Tiesa, amerikiečiai ne labai mėgsta rusus. Priešingai, dėl Rusijos nežinomybės ir Stalino diplomatinio atstovų metodų kyla smarkiausių spaudos ir radijo kritikų. Bet vidutinis amerikietis nenori ti-

kėti, kad tik karu tegalima sutvarkyti taikos problemas. Kaip tik dėl šitokios nuomonės Byrnes sugrįžęs iš Paryžiaus aiškiai pasakė kraštui, kad taika reikia sudaryti ko greičiausiai ir šiam reikalui jis nesvyrudamas kreipsis į JTO susirinkimą, jei keturi di-dieji nesusitartų. Bet informuoti sluoksniai su juo nesutiko ir jiems tebeatrodo, kad jis nebuvo palietęs tikrosios problemos, t.y. galimų išspręsti konkrečius ginčus tarp anglosaksų ir rusų. To priežastis yra, kad šios trys vyriausybės nėra nusikrėčiusios karo strategine galvoseną. Visiems, kas yra bandę tartis pernai Londone arba Paryžiuje taikos problemos yra pirmiausia saugumo problemos. Dėl to taip graibstomos orinės ir jūrų bazės ir tiek įtakos visiems diplomatiniais klausimams kariuomenių štabai.

Tuo tarpu ir čia JAV skiriasi nuo SSSR ir net nuo Anglijos, kurioje dėl imperijos idėjos vyriausybė stipriai jungiasi su vi-suomenės nuomone - Vašingtonui priešinai nuotaika, kuri reikalauja kiek galint greičiau pabaigti su karo stoviu, dėl kurio kyla tiek sunkumų krašto viduje, kaip tai rodo geležinkelininkų strei- kas. Ši nuotaika organizuojasi kovai su užsienių reikalų ministe-rijos nacionalistiniais elementais ir kuri pirmiausia rūpinasi atgauti taiką. Ir šis taikos noras nėra paviršutinis, nes viduti- nis amerikietis optimistas ir realistas yra linkęs iš visko gauti pelną. Karas jam nėra pelningas darbas. Jis jo bijo dėl ekonominių pasekmių ir gyvybių išnaikinimo. Jis stumia nuo savęs karą dėl jo baisumų, kaip jis stumia nuo savęs Europos kančių ir skurdo vaiz- dus. Jo nacionalizmas, kurį stengiasi įdiegti oficialioji propa- ganda, dar nepajėgia nugalėti įgimtojo antimilitarizmo. Jis la- biau pasitiki gerovės negu ginklų galia, ir Rusijos baimė, išna- dojimui iki kraštutinių ribų su tikslu gauti kreditų, reikalauja- mų štabo, nepaveikė Kongreso, kuris tik pusiau pritarė naujokų įstatymui. Taip pat dėl Bikini bandymų labiau jaudinasi Europos negu Amerikos minios. Gal tik keli liberalai užprotestuos kam pa- slaptį turi viena valstybė.

Priešsąsietinio nusistatymo banga, be paliovos keliama, aprims, kai pasiūkės tikrieji didžiųjų valstybių tikslai ir ypač kai gaus tikslią formą nuomonės vadų ir inteligentinių sluoksnių pažiūros. Nuomonė nebus sukelta už karą su Rusija dėl anglo-sovietinių in- teresų Vokietijoje ir Viduržemio jūroje. Rusija turėtų tiesiogini- nai gręsti JAV saugumo zonai griežtai atribotai. Ši riba ir ski- ria Vašingtone nacionalistus ir liberalus. Užsienio politikos bū- tinumas įėjo į amerikiečių galvoseną per saugumo reikalingumą. Jie jaučiasi britų imperijos atsakomybių paveldėtojai.

Dėl komplikacijų, kurių iškyla tarp trijų didžiųjų valstybių, auga pakraipa, kuri turi savo šalininkų geriausiai informuotuose sluoksniuose, Kongrese ir net užsienių ministerijoje. Jos svar- biausias tikslas - kovoti su pasaulio pasiskirstymu į du priešin- gu bloku, kurių kiekvienas rūpinasi savo saugumu. JAV, jų nuomone, turėtų: 1/patvirtinti tiksliais pažadais, dėl kurių niekas neabe- jotų Vašingtono ketinimais dėl anglosaksų sąjungos gyvybinio stra- teginio būtinumo ir nedviprasmiškai nustatyti jo ribas, 2/pasiūly- ti SSSR, nesiderant ir tiksliai apibrėžiant Amerikos interesus, ry- tinės ir vakarinės civilizacijų bendradarbiavimo planą, kad jos galėtų viena kitą gerbti, 3/taikos problemas svarstyti JT dvasio- je, t.y. duodant mažosioms tautoms demokratinio saugumo maksimumą, gerbiant jų politinę evoliuciją, o pasauliui - kolektyvinį karinį saugumą per tarptautinę atominės energijos kontrolę. Ši pakraipa dar ne labai išvystyta praktikoje, tinka amerikiečių realizmo ir padorumo dvasiai išmuštai iš pusiausvyros Irano komedijos. Atrodo, kad viso pasaulio tautos galėtų nuo čia pradėti kryžiaus karą dėl

bendrojo idealo įvykdymo. Amerikiečiai taip galvoja, bet jiems tepavyks, jei Europa jiems būtina padės su savo tarptautinių santykių patyrimu."

VILTOS ŽINIOS

- AKTUALIŲ PASKAITA įvyks rytoj sporto halėje 20 val.

- LRK Kempteno skyriaus vyr.drabužių dalinimo komisija praneša, kad per LRK gen.igaliotinį amerikiečių žobai yra gauta pašalpa drabužiais. Drabužių reikalingieji asmenys gyvenantieji stovyklose bus surašyti tam reikalui sudarytų aukštų komisijų. Gyvenantieji mieste, tiek gaunantieji Urros aprūpinimą, tiek gyvenantieji iš vokiškų maisto kėtelių privalo patys stvykti į komisiją ir suteikti reikalaujamas žinias. Žinių užpildymas įvyks liepos 8 ir 9 d.d. 9-12 ir 15-17 val. LRK būstinėj Salzstr.12. Ta proga pranešama, kad visi komisijos skelbimai bus iškabinami "Vytauto" stovykloje lentoje prie įėjimo į valgyklą, "Vyties" stovykloje skelbimų lentos ir LRK-patalpoje.

- MEDICINOS SESLŲ KURSŲ organizuojami rimtu pagrindu ir truks pusę metų. Kandidatėmis priimamos baigusios 6 gimnazijos klases, išimties keliu - 4 klases, 18-30 metų amžiaus. Kitokia išimtis galėtų būti padaryta, jei nebūtų pakankamo kandidačių skaičiaus. Kursuose busia išeita teorija ir atliekama praktika. Suinteresuotosios registruojasi liepos 9 ir 10 d.d. 9-10 val. ambulatorijoje.

- PASKUTINYSIS SKIEPIJIMAS NUO RAUPŲ įvyks liepos 8 d. 8-10 val. ambulatorijoje. Urros įsakymu, iki šiol neįsiskiepijusieji turi tą dieną būtina įsiskiepyti. Drauge pranešama, kad visi iki VII.8 privalo atsiimti rentgeno nuotraukas.

- KOLONIJOS PAŠTO darbo valandos nuo liepos 8 bus 10-12 ir 15-17 val. Nuo liepos 15 iki 25 bus priimama laikraščių prenumerata rugpiučio mėn. Ilgšioliniai prenumeratoriai prašomi taip pat prenumeratą atnaujinti.

- ANGLŲ KALBOS KURSŲ baigė savo mokslo metus. Kursai buvo pradėti pernai spalio mėn. Kursų užbaigtuvose kursų vedėjas dipl.inž.Daugėla angliškai kreipėsi į susirinkusius klausytojus ir svečius dėkodamas lektoriams ir komitetui, kurie savo pasiaukojimu ir pastangomis įgalino šiuos kursus sėkmingai vesti. Komiteto narys švietimo reikalams plk.Tautvilas ypač pabrėžė tą faktą, kad nė vienas iš lektorių, kad ir būdami apkrauti kitomis svarbiomis pareigomis, neatsisakė ir šiame svarbiame darbe talkininkauti, visiškai nesidomėdami ar bus atlyginta, ar bent ačiū pasakyta. Už visą jų triūsą jiems išreikšta padėka. Kom.pirm.K.Pabedinskas kvietė klausytojus ir ateinančiais mokslo metais stropiai lankyti pamokas ir bent savo stropumu atlyginti lektoriams už jų pasiaukojimą. Kursantų vardu vedėjams padėkojo Aukštikalnis. Kursus lankė apie 100 asmenų, suskirstytų į 7 grupes. Kursuose dėtė Doukantas, Briedis, Daugėla ir Valiukas.

- "VYTAUTO" BLNDRABUTYJE numatoma įsteigti kautuvė koperatyviniais pagrindais. Joje kolonijos gyventojai galėtų gauti normaliomis kainomis įvairių smulkių prekių. Visi asmenys ar asmenų grupės, kurie norėtų mirtą krautuvę steigti, prašomi iki liepos 9 d.iteikti Komitetui raštinį prašymą nurodant kaip ir kokiomis sąlygomis numato tai padaryti.

- CHORO REPETICIJA įvyks rytoj 10,30 val.